

HAWAII · PUKA-LA · HOLOMUA

— "Ua Mau ke 'Ea o ka Aina' i ka Pono." —

BUKE I.

HONOLULU, MEI 2, 1894.

HELU 61.

KA NUPEPA PUKA-LA

HAWAII · HOLOMUA

Hoopuka mau ia mai ka Poakahi a ka Poalima, o kela me keia Mahina e ka Hui Hoolaha Nupepa Hawaii Holomua.

Uku Pepa, he Kanihina keneia o ka Mahina. No ke kope hoouani he 5 ken-ta.

E loa no ka pepa mai keena aku a ma ka lina o na Luna.

Aole he pepa e hoouani mai ke Keena aku no na kuanini, au wale no a uku mau mai.

E hoouani mai i na Mea Honi, na Kamumanao, Olelo Hoolaha na Kanikau a me na Mele Inoa ia

THOMAS P. SPENCER,

ka Lunahooponopono o ka Pepa.

Aole loa e pai ia kekahi Olelo Hoolaha, Kanikau a Mele Inoa paha ke ole e hookaa mau ia ka uku. Aole no hoi e hoouani ia kekahi nupepa ma ka owili puka-hi, au wale no a hookaa e ia ka uku mau.

O na Kanoha Nupepa a me na Hookaa Dala ana, e loa aku no na Bila Hookaa mai ke Keena pololei aku a i na Luna, a i ole e hoouani pololei ia aku paha i na poe lawe pepa, ma ka hoouani mau ana mai i ke ola o ka Nupepa ia.

ABRAHAM FERNANDEZ,

ka Luna Nui o ka Pepa.

Olelo Kahea!

Owau o ka mea nona ka inoa malalo iho nei, ke kahua nei au i ka poe i pu e mikemike ana e hoouani mai i ka lakou mau wahi huna huna iloko o

ka "Hui Hoouani no na Lahui Hawaii,"

Ua makaukau au e lawe mai i ka huina mai ka HOOKAAHI DALA aku A PII AKU ILUNA, no ka pono a me ka pomakahi o na kanaka Hawaii wale no. E loa no au ma ke Keena o ka nupepa

Alanni Moi, mai ka hora 9 A. M. a hiki i ka hora 4 P. M.

E oluolu e hoomanao mai i ka uku o ka *Buz Hoouani Hoouani*, he 25 KENEIA no ka BUKE hookahi.

ABRAHAM FERNANDEZ, Kahu

No ka Hui Hoouani no na Lahui Hawaii. Jan 13-14

Haku Berona

Wm. Lanakasa

— MA KA HUAKAI —

Iloko o Auseteralia.

KA POHAI AIHUE HOLO-
HOLONA—NA ULIA O KE-
KAHI YANKI AMERIKA
—I KA LUA O KONA MA-
KAIKAI ANA IA AUSETE-
RALIA.

MOKUNA VIII.

Ka pakele ana mai a Manuei
Pet mai—Ke atualu ana
Na luina o ka moku
Ka hopu ana a
me ka hookuu
ia ana

E Kākiana, a e hoike mai ia oe iho malalo o ka palapala hopu ia oe.

I ka wa a na kanaka i haalele iho ai no ko lakou wahi i kauoha ia ai.

Kahea mai ia o Murice ia makou e kono aku iloko o ke keena me-hameha.

Ninani mai ia ma ka hawanawa-na, oia, na makou oia o hooloheia mai ma ka pana e na pepeiao e ae mawaho.

Heha hoi kei o ke aumoe?

He mea huna anei?

E niki anei ia'u ke ike aku ia mea huna?

Ua hiki no ia oe ke hoomaopopo iho me kou hoi ole ia aku.

Alaila, noonoo iho la o Murice no kahi manawa pokole a olelo mai la:

O ke daimana waiwai nui anei, ua loa anei ia oukou?

Malia paha ua loa, wahi a Murden.

Aka, aole nae i kupono loa ia makou ke huepau aku i keia wa ia oe.

Ua maopopo no ia oe he mau tusani paona okoa ia e loa mai ana ia makou ma ka makana, wahi a Murden.

Ae, i na elua tusani paona makana e haawi ia mai ana, ke manao nei wau, aole loa e hoopaa aku ana kou mau lima i ke alohilohi mai o ke gula mamua o kou hoihoi hou ia ma kou kulana mau.

Ke manao nei wau pela e Murice, me ka puliki ana ae i kona lima.

Ua maopopo no wau, i na wau e hoihoi hou ia mai mai hoehaehaia kou noonoo no kou hoaloha nei.

Ae, wahi a Murice, me ka mino-aka ana iho, a me ka nimanamu pu hoi.

E huipa hou eku ana kama i ka poe aihue lolo holona, oia ka'u e manao nei, ua hiki ia'u ke hana i dala a oi aku mamua o ka mea e haawi ia mai ana ia'u no ke dai mana.

Pau ke kama'ilio ana, lululima me ka lutanela.

Haalele makou i ka halewai, hoi aku la iloko o ka hauoli, wela mai la o loko, maue eku la ma na alu-nui, a hea loa i kaubale i ka we-bena o ka'ao.

Auau ka lepo, komo na kisha kope ikaika, o ka ukupuni o Pi-lipine.

Kau na e'gi i ka waha, he mau huolelo o ka hooluana ana, a ma-kwiksi iho la i na daimana a me na gula ina paha ua haule kekahi oia mau mea.

I wehe ae ka hana i kahi pahu me ke ki gula, e a ana no na mea a pau.

Wehe i na mea a pau, nana like makou.

Paee ae la o Hek-kia, ina o keia mau daimana i kuu Mareta nani, aole hoi e kohu ai.

Hu ae la ko makou aka.

Huli hoi aku la makou no ko makou mau moe, hiolani ia kika-hiaka.

HE MOOLELO

— NO KE —

Alahele Pohihihi

— I KA —

WELAU HEMA

A O KA MEA HUNA

— ILOKO O —

Ka Owili Pepa

Kamahao.

MOKUNA XXVIII.

KA HOOKAAWALE ANA.

Auwe, e kuu Alama, wahi a'u i pane aku ai.

Me ko'u mau waimaka e iho paukiki ana, he mea pono no'u e make no ka hoopskele ana ia oe.

A ina o keia oihana hookaawale i ka pili a kama a he mea ia nou e palekana ai mai ka make mai ke hookoia.

Alaila, ua makaukau au e komo kino aku iloko ona ma na ano a pau, a e ae aku hoi i ko'u hopena elike me ka mea e hiki mai ana.

He manawa keia na ko mau mau waimaka e hele ana me ka la-

nakila, he manawa hoi no na olelo he nui.

Aka aole i pu ka mau kama-ilio ana, aole hoi i pu ka pana ana a ko mau mau puwai e hoike i kona makein ke ma na huolelo moakaka.

Aia hoi, ua kekeia mai la ma-ua i ka hoomau ana aku, me ko kauoha no ko mau hoomau ana, a ua hooko aku mau pela.

O keia poe luahine papa, he poe ku i ka weliweli, a ua kapa aku au na lakou he poe lapu, he poe wahi-ne ino hoi mai ka lua to'ama, a oi-ai lakou he poe d-bolo wahi-ne, ho-oi aku ko lakou ino a me ka lapu-wale mamua o na kane.

Aia lakou a pau mawaho ae o hoopuni ana hoi ia'u a me kuu Alama, a ike hou aku la au ma-waena o lakou i kekahi luahine i like loa kona ano hoomaka'uku'u me ko kekahi poe luahine ai kana-ka a'u i ike ai maluna o ke kai ho-honu, a mamuli o kekahi ula hiki kamahao i niki mai ai oia i keia wahi.

O na noonoo ana e'ike me ia, ho oiaio, me he la na pololei nooli io no; oia hoi, malia paha ua loa ia lakou he mau alana hele maluna o na mauna a hiki mai i ka aina o Keskina.

A o keia poe ahiu o ke ano ai ka-naka, ua like pu ko lakou oiaio a me ka hupo me ko ka poe Kes-ki-ne, ma na mea e pili ana i ke noho ilihune ana, ka hoomau awa-ni-ana iloko o na inea he nui a me ka po-uli, a o keia mau mea a pau me ho-la ua komo pu mai lakou e kaana ma ke ano he makana kiekie, kau-lana a pono loa hoi.

Nolaila, eia oia imua o'u a ma keia wahi hoi, he titu mau uahoa a me ke aloha ole, a ua ike au iaia, ua hoomaopopo mai la ia'u.

Kuu lina ae la kekahi poe-mawaho ae o maua ma ke ano ha-pa poepoe, me ka ipukukui e ku ana mawaenakou.

Alaila, lawe ae la na luahine ano uahoa nei a o ke poe nui paha o la-kou, i kona kulana iloko o ua hapa poepoe la, oia hoi ma kela aoso mai o ka ipukukui e ku ana imua pono o maua.

O ka malamalama nawaliwali o ka a ana o ke kukui e hoou ana e katehu aku i ka pouli, ua hekau pu aku ia maluna o na helehelena weliweli o keia poe uahane ole o hoopuni ana ia maua.

Aole i pau.

OLELO HOOLAHA.

E ike auanei na kanaka a pau, o maua o na mea nona na inoa malalo iho, na hooko-ho puo aku mau ia MUNIKA w. o Kan, Moku-puni o Hawaii, i hope a i luna ho-poupono no ko mau mau waiwai lewa ma Kan, Hawaii, he mana kona e hoopou-pono a e hoopii ma ke kanawai i na poe a pau e kua mai ana iaia.

No ka oiaio o keia, ke kan nei mau i ko mau mau inoa,
JOHN MAILOLO, Konehiki,
MAGARETA KI'IA,
Kalaupapa, Molokai, Mar. 28, 1894,
Apr 7-1 m waly

I KO MAKOU POE HELUHELU

Manuli o ka loa pinepine mai o na olelo hohewa mai ko makou mau poe lawe nupepa mai, e pili ana i ka lawe pololei ole o kekahi poe luna i na nupepa, ke kau leo aku nei makou i ko lakou lokomika e hoike koke mai ia togo ia makou, a e hooponopono koke ia to ia hemahema.

O ka uku nupepa, e hookaa koke ia mai ia, oiai, he 50 keneta wale no ka uku mahina, a he ahanu oluolu loa ia no kekahi mea e uku ai i keia manawa.

O ka poe e hookaa ole mai ana i ka uku pepa i keia pule, e paa ana makou i ka lakou pepa.

Na Rula o ka Nupepa Puka La.

No ka hookaa mua ana oia keia malalo iho:

Kope hookahi 5	Keneta
Hookahi Mahina 50	"
Hookaa i ka uku ana o ka mahina 75	"

Nupepa Puka Pule.

No ka hookaa mua ana oia keia malalo iho:

Kope hookahi 10	Keneta
Ekolu Mahina 50	"
Eono Mahina \$1.00	
Hookahi Makahiki 2.00	

No ka uku ana mahope o ka mahina oia keia:

Ekolu Mahina 75	Keneta
Eono Mahina \$1.25	
Hookahi Makahiki 2.50	

ABRAHAM FERNANDEZ,
Luna Nui.

Ka Nupepa

HAWAII HOLONU

ABRAHAM FERNANDEZ

Luna Nui.

THOS. P. SPENCER,

Luna Hooponopono.

Honolulu, : : Mei 2, 1894.

He La Kupapau!

KOHO BALOTA HOOLEWA A KE AUPUNI P. G.

O keia ka la koho balota o ke aupuni pi gi, Mei 2, 1894, a e lilo ai i keia hoailona poina ole na ka lahui Hawaii e hoomanao mau ai, o keia ka la i hoao hou ai na kakoo pi gi e aihue i ke kuleana pilipaa o ke kanaka ma ke kanawai, aole hoi i ana iho i na hana aihue mua o Ianuari 17, 1893, aka, makemake hou no ka naau pupuka o ke kanaka kolohe e lawe limanui i keia mana i oi aku ko lakou hilahila ole a me ke apuka maopopo i ke kuleana pilipaa o ka lahui no lakou ka aina, ka home a me ke kanawai.

He mau helehelena oiaio, he aupuni pegana keia o na kakoo pi gi i kupono loa ko lakou wahi e noho ai ma kekahi aina i hoonaauao ole ia, oiaio, o ko lakou moehane mau, aia no ia iloko o ko lakou mau pomaikai pilikino iho a me ka lakou mau

hana, a ma kahi o ka waiu e kahe mai ai, malaila lakou e pikokoi ai me ka nana ole i ka pono kaulike o na poe e ae, ina no o ka minute hope loa ia o lakou e make ai, aole no o makou manaio e haawi ana lakou i hookahi iniha o ko lakou kulou ana iho ilalo e haawi mai i kekahi kokua.

Me ka mahiehie makou e puka aku nei, o ke kuabaua haukae a na pi gi i ka lahui e hele aku no ke koho balota, aole loa ka lahui o ke kanaka Hawaii aloha i kona aina hana i malii aku i ka lakou mau pelo, a ke ku kaawale loa nei lakou he mau tausani mile ka mamao mai ka pahu balota mai, a oia na hiohiona hikimua o ke kanaaho ma ko kakou aiao o ke aloha ana, ua pau ka hie, ka nani a me ka hauoli o ka la koho balota o na la i hala o ko Hawaii nei Paeaina i keia poe pi gi, oiaio, aole o ka lahui pono ke haawi nei i ko lakou ohohia i na pi gi, aka, o na kanaka malihini loa o na lahui like ole, a i maopopo ole ia lakou iho ko lakou aina hana i puka mai ai a i kipa hewa mai ai i Hawaii nei.

E kupaa kakou e Hawaii, e lokahi ka manaio, e kuilima ma ka hana, a e pupukahi no ka pono, ka oluolu a me ka noho lanakila no ko kakou aina, ka home a me ka noho aupuni kumu malalo o ko kakou nohoalii e hoomalu ia e ka Lani Moiwahine Liliuokalani.

Ka Hoolala Kumukana-wai P. G.

Ma ko makou ike ana iho maloko o ka nupepa "Hoku" a na pi gi i ka pane a Peresidena Dole a me Haki, no kela lono i hoopuka ia mai ai e ka nupepa "Avalataiso," aia kekahi haole Amerika o ka Mokusina o Iowa, nona ka inoa o Prof. Jesse Macy, ke hoomakaukau nei oia i ke kumukanawai hou o Hawaii, a ke aupuni pi gi i haawi kauoha aku nei nana e hoolala, ke hoopuka aku makou i ka laua mau pane pakahi no Mr. Macy.

Wahi a Mr. Dole: "O ka mua loa kela o ko'u lohe ana no Prof. Macy, he lima kokua a lawelawe oia no ke aupuni pi gi. Aole he wahi lili oiaio iki o ia lono."

Wahi hoi a Mr. Haki: "Aole au i ike a kamaaina ia Prof. Macy, a aole no he launa leta pili oihana iki me ia. Aole i lohe ia kona inoa iloko o na halawai ana a ka Mana Hooko, a i ole, o na luna oihana paha o keia aupuni no kekahi manawa. Aole he oiaio iki no na mea i hoike ia mai no ia mau lono."

Ina aole he oiaio o keia mau lono i hoopukaia mai loko mai o ka nupepa kakoo i na pi gi, a i hoolaha akea ia hoi na na nupepa o Amerika, aole loa keia o ka maka-mua o na lono kino uhane ole i hoopukaia e like me keia ke ano. Mai ke ku ana o keia aupuni poo ole a hiki i keia manawa, aia he mau lapu o na lono hoopunipuni i pui ia aku i Amerika e pili ana i ke kulana Aupuni Moi o Hawaii nei a me kona lahui-kanaka, a he mau tausani hoi o ra olelo hoino e hoowahawaha maopopo ia ai na kakoo o ka pi gi, ina he uhane o ke diablo ko loko o ko lakou mau naau i ka wa e hoopuka ia ai na olelo imihala o ke ano keonimana ole a me ka manaio aihue o ke kuko, a ua pinepine ko kakou lohe ana i na olelo ku i ka lapuwale a na mamomikanele i haiolelo a kamailio ai ma Amerika e pili ana ia kakou, mai ia manawa mai a hiki i keia la e nee nei, aole loa keia mau nupepa kakoo i na pi gi i hoike kua ae i ka oiaio ole o na lono mua i pahala akea aku ma Amerika, a koe hookahi keia hoolala kumukanawai a Prof. Macy, ua hoike mai nei o Peresidena Dole a me Kuhina Hahaki i ka oiaio ole ka o ia mau olelo.

Ua oi loa aku ke anona e like me ke kukulu manaio o ka nupepa "Senatinela" o Wasinetona, e hookau ia ke aupuni pi gi holookoa iluna o kekahi mau mokukaua Amerika a lawe aku i Wasinetona no ka nana ana mai i ko lakou ano helehelena, a me ka huli ana ia Prof. Macy me ke kumukanawai o lakou.

Ua kokoke mai ka la no lakou e hilahila ai a e huna ai i ko lakou mau poo, a na ka huaolelo a ko lakou waha e aai i ko lakou hopena a hiki i ka haulehia ana.

He Moehane Kuhihewa.

Ua manaio loa no paha o Kunuiakea ma keia mua aku, ina e holo pono ana na mea a pau a ke aupuni p. g. e hoolala nei no ke koho Elele kumukanawai, a oia paha kana mea e hooikaika loa nei, e lilo ana oia i peresidena poo puu kapiki no Hawaii nei. He mea kupanaha loa keia a na pulelehua e anapau ai, a me kona ike iho no i kona lawa ole no ia kulana kiekie, oiaio, he enuha kolo oia ma ka wawae o na haole, ke ake aku nei nae oia e pii ae a oi maluna o ua poe la. Oia mau hana ana a me ia manaio hehena, aole loa ia he mau mea waiwai, a o na ano kamalii oia

ano, ua laa ko lakou puu i ka ivi bipi o ke kokua i na hana kipi.

Pela no hoi i kuhihewa ai ke aupuni pi-a-pa, o ka manaio paha o ka pulama mai ia Kunuiakea, o keia ka pua hope loa a na Kamehameha, a malia paha he mea ia e ohohia ia aku ai e ka lahui, a pela hoi e piha ai ka puu huahelu o 7,000 a lakou i wahahee aku nei i Amerika, a na ka hopena o na hana o keia la e hoike mai i ka oiaio o ia mea, a me ka poloholo mahope. E lawa io ana anei ia mau huahelu e like me na keha ana aku nei i Amerika? O ka mea oiaio, mahope iho o ke kukala aua o Kunuiakea i moho holo balota, he 185 omilumilu wale iho no o ka mokupuni o Oahu, ke hui ia na hapahaole me na Hawaii oiaio i kokua ia lakou, a o ke kumu o keia, no ka minamina i kahi hi'u kamano o pau i ka ilio, a nele lakou a pau nui i ka ai ia e ka puua, nolaila, hooiki ai a hoopaa i na wahi opala inoa, a eia ko na kuaaina ke oili mai nei ma ka helu kauna a malalo iho, a ua lilo ka hemolele o Kauai ia Niuhau, aole hookahi kanaka Hawaii i kakauinoa. A nolaila, e piha io ana anei kela huina o 7,000? Hele pela, e aho paha ka olelo iho, he laki ke piha ka 500 o na poe Hawaii oiaio. A no Kunuiakea, ua makaukau na Kekake e koho iaia i keia la i Peresidena no lakou. Puka mahope!

E NA HAUMANA KULA SABATI O WAIHEE, MAUI,

Aloha cukou:

Ua nui kuu aloha ia oukou e na haumana, mai na makua a me na keiki a makou, i ko oukou kono ana iloko o ke po a ka hapuku opala a Kaleikau a me Kanui. Ua ikeia ma ka "Makauinana" o ka la 30 o Aperila, aao 3, no kela ninau—"Heaha ia ia mea he uhane iloko o ke kino o ke kanaka?"

No keia ninau, aole au i manao he kupono e nooo ia, a ua noi au e hoopanee loa. Aole no hoi au i kokua i ka Kaleikau haina. Ua olelo aku au i ke Kahu Kula Sabati Mr. Monte, aole he mea kino ka uhane; a ke ike nei ka poe hui Bobada, aole he pololei o ka Maule haina. Ina o kela hanu ha o ke Akua, oia kekahi hapa o Kona kino, alaila, ua hiki anei i na haumana o ke Kula Sabati o Waihee, ke hopu a paa, a milimili i ua uhane ia e like me na hua mabala kinikini a kamalii, a me na hua ai paha?

O oia e Kaleikau a me Kanui na bipi e luki ana i ka palau, a o Maule hoi ka mea nana e paa ana ka palau me ka nana ana o na maka i hope. O kuu kapaia mat he opulepule, a pela aku, ua lilo ia mea he wai holoi no kuu wawae. E na keiki, e ninau ia Rev. O. Nawahine i ka haina oiaio o keia ninau.

JNO. KEALOALII.

Honolulu, Mei 1, 1894.

Papa Helu Mahina.

MEI, 1894.

Su	M	T	W	T	F	S	Mahina hou
		1	2	3	4	5	Mei 5
6	7	8	9	10	11	12	Hapaha mau
13	14	15	16	17	18	19	Mahina paha
20	21	22	23	24	25	26	Hapaha hope
27	28	29	30	31			

Nuhou Kuloko.

He Luna Nui hou ko makou.

Aohe moku o na Aina E mai.

La Koho Balot, pupule keia.

He 13 ka nui o na hehe'i o ka la 11 o Iono.

Ea! noko'oko hoi ka wela o ka ua i keia la, e ulu ana ka lepo a pi i ka lani.

Ke knee mai nei na nupapa haole P.G., nuku aku a nuku mai laua, ka hete ia a Uia na he.

Ke anuenue nei na moho elele hana kumunio i na wahi kau na koho balota.

U lohilohi mai nei hoi na moku mahu nunui ole, aohe ku koke mai, he inoio paha no ke ala moana.

He Moho holo balota okoa ke onou ia aku nei ma kehi o Kuntakea, na na Mikanele keia hana. Pilihia no i ka puni wale.

Ua hele ae o Joe Woodward o ka hale hana hua i ke koho balota o ka apuna 4, ua hiki hoi paha, he la ko na mea a pau.

Ua mahiehe ole no hoi na hana a ka poe ko ohe, o na la Koho la, he la laukamaka o na wahi koha balota, he neo loa keia.

Ue lohe mai makou e pai buke ia ana ka inoa o na kanaka Hawaii i hoohiki koe iho nei i ko lakou Mawhine, no ka huona ana ma na mokupuni.

O ko makou Luna Nui mau, na hoi sku oia iloko o ka Halekui Lako Hawaii. Aloha no. O ko kakou pono like no la hoi ia me ka ka Hoku e hahai mai ana.

Pan ae nei ka na nupapa Aloha Aina mau papa ieo ana, o na nupapa aihoe aia ia e nuke mai nei me he la he kanono hou aku koe o ka lae o kahi keiki mikanele i ka pauku laua nui.

Nui na haole kalepa i ike oie ia ko lakou mau inoa ma ka papa inoa o ka poe koho, he ane paha aohe i hoohiki. O ka ole ana hoi la he poe kako pi gi lakou i na la kinohi, a i ka ike nui ana iho la i ka alala pala nuha hou.

Ua lele powa aku kekahi haole aehaukae i ka po nei, mawaho mai o ka Halemai Moiwahine, ua pepehi iho ia i ka Iapana, a lawe aku la he \$2 mai ka Iapana aku.

Ua kipa mai o Mr. Jack Kusmoo, ko kakou keiki hookani pahu o ka Bana Lahui a hoike mai ia makou, aole oia ma kela aoso o ka Pi Gi. e like me ka hoolaha o ka poe koho balota i kakau inoa ai ma ka apuna 5; oia eia no ia ma ka aoso o ka Lahui e hoomanawanui nei.

O ka mea kaohi pou o keia mau la maele a ke ano o nei mea he la; oia no na ipuhaole.

Ua ahewa ae ka o Luahii i ko lakou poe tho no, mamuli o ka hookomo nui ia o na Pukiki me na lahi e ae iwaena o na poe koho, no ka mea, wahi hou a ua o Luahii, o na Pukiki, he poe lakou i uku ia e ka Lahui Hawaii i mau kauwa makawela e hana no na mahiko a pan ka manawa hoiohi aku, a pela na lahui e ae. Wahi hou no ka aua, e loa ana he helina nui o na poe koho, aole o ka hapalua oia helua he Hawaii. A o kana pane hope: loa wau ianei, hoohiko nui au i na Hawaii i ka hana, a mahope o ki wa koho e nana pono ia at—aohe e hiki i kekahi poe hui ke hoohanaele, a ma e ala mai na uloku oia ano, e kahea ia no na mana kaua o na aina e kokua i ke aupuni me ka hoikeike pu aku aia no i ka lima o na Hawaii na hana o ka Aina—hoohiko mea nui o ka holopono o ka mea i nupua, ke hana pauni wale no ka hoopau ana ia lakou ke hooko ia kela kumuhana—alala ku lohalaha iho la, me ke ano kaunaha i hui ae ai ua ka lalaina Luahii la e hele mabe aku la. Nani ka pakele mai nui ka poe e puni i ka ianei apuhi. Oia kakou i ko ke Akua Lokomaikai i ka hoolaha ana i nei moe awa. O ka mea, ua kaulana oia, e kokua no oia i na hoopomaka a pan a Diabolo, ina no ka hoiohi hou i ke Ahiamoku, oia no kekahi.

NO KA PAEAINA O MAIANA.

Mai ia Rev. Lono mai ka manao paipai o ke anaiua pule po i malamaia ma ka luakini o Kau-makapili, ma ka la 15 o Aperila i hua, a penei na mea ano nui e pili ana i kona noho ana ma ka paeaina o Maiana.

I kona hiki malihini ana sku me kana wahine i kela aina, o ka laua hana mau, oia ko laua a'o ana i ka olelo o ia lahur; a o ka lua, ka hooso ana i ka ai o ia aina, ka hoomanawanui i na e-a kupono ole, a me ka pelapela o kahi e noho ai. Ua lele lili ko laua mau paupu i kela lahui a ka naupo nui waie, aka, ma o ka hana a Karisto, ua hoomanawanui no laua no ia mau ake'ake'a e alala mai ana ma ko laua alabele hai Euanelio o ke oia, a ua paa ko laua mau e paa aku me ke diabolo e nohoalii ana maluna o kela lahui.

Ma ka ai ana i na mea ai o ua aina la, ua ai laua i ka nu'o niu me ka i'a, ke akulikuli o kaha-kai, a me kekahi mau ai kupono ole a i maa ole i ka ai ia e ka lahui Hawaii, aka, ua ai laua me ka hoomanawanui. Make a kulana kupilikii, hu ae la ke aloha i ka aina hanau, aka, aia no he hanohi ana iloko o ka Haku Iesu Karisto, nana e hoomama ae ko laua mau manao pilihua.

Ua lohi na la o ko laua a'o ana i ka olelo, a ua hoomaka ko

laua hoohulihuli ana i na kanaka, a me ke a'o ana aku ia lakou i ka olelo o ke oia. Ua hoohika laua me ka pausho ole, a he mea ciaio, ua huli mai kekahi hapa o na kanaka iloko o ka pono, a ua haawi pu mai ke Akua he ikaika iloko o lata no ka paio ana aku me ke diabolo, ka enemii nui o ke so nei.

O ka pu, oia ka mea nui i kela lahoikanika, ua lako na kane, na wahine a me na opio i ka pu, a e hele ana lakou ma na alanui me ka paa mau i ka pu, a ua lilo ia i mea punahele loa ia lakou. He lona kuhihewa ko lakou manao, aka, i ko lakou wa nae i huli mai ai i ka pono, ua kiola aku lakou ia mea iloko ke kat. A i keia manawa, ua pau loa kela lahui i ka huli i ka pono, a ke nohoalii i ka pono o Karisto maluna o ia lahui.

O ka ona rama, he ikaika loa ke kanawai no ia mea, a ina e ona kekahi kanaka, e hookau ia no oia maluna o ka waa a kipaku ia e hele i kekahi aina okoa aku. Aole no he nui loa o kela mokupuni, he 20 miie ka loa a he aneane paha e hookahi mile ka laula.

He nui no na olelo waiwai i hoikeia mai e ia, a ua hoohauoli ia ke auina.

KAULA.

I NA POE HELUHELU.

Ke noi aku nei makou i ka oluolu o ko makou mau poe lawe nupapa, no na poe i hookaa ole mai i ke oia o ko kakou wahaolelo, e hoomanao mai hoi lakou i kona oia, oia ua pau mau ka hapaha makahiki i Msraki, a eia kakou i ka hapaha elua o ka makahiki e hele nei.

O na poe a pau e hookaa ole mai ana i kona oia i keia mahina, e paa ana makou i ka lakou mau pepa. Aole keia i pili i na poe i hookaa mau mai no ka 6 mahina a me ka makahiki holookoa.

MA KE KAOUHA.

Hoikeike Nui!

Ma ka Luakini o

*** Kawaiahao ***

AHIAHI POALIMA, MEI 4.

Hera 8.

E haawi ana o Mrs. GANS i kana haiolelo o 100 wahi kaulana o Sekotia, e komo pu ana iloko o laila kona mau Hihana i kaulana nui o na hana wwo ole, msla'o o ka hooponopono a ka Hui Kalabu Sekotia o keia kulana kahale, a o na pomaikai e loa mai ana, e haawi ia sku no ia i ka Waihona Heluhelu Baka o u' Ahahui la.

Uku komo, 50 keneta; na keiki 25c; uku hoemi no na keiki hele kula.

E loa no na Tiketa ma kahi o Thomas, a me Lindsay. mei2 tf.

Ke noi ia aku nei na hoiohi a pau e kipa mai i ke Keena Pabupahu Bilodi o Ishi Z ka ma Kaopuaa, a mahala oukou e ho-nanea ia ai. sp27 Smf

Ua loa mai nei i ka Hui Kuai Lahu o HOLLISTER MA, Helu 523, ma Alanui P-pu, he waiho-luu kupua DAIMANA o na waiho-luu like ole. He P-kon-ka no ka puolo. apr24d apr25wtf.

HAULE A NALOWALE.

Ma ka auina la Poalua nei, mawena o ke Keena hana o Dr. Grossman a me kahi noho o ke Kuhina Noho Amerika, he pine omahu gula, i kinohinohi ia me na pohaku momi. Ina ua loa i kekahi, e pono e hoiohi koke ae ma ke Keena Noho o ke Kuhina Noho Amerika ma ka Hotele Hawaii, a e loa no ka uku makana.

apr25 1wd.

KA HALEKUI KANA-DE NUI

a me HAUKILIMA.

F. HORN. - Ona

Eia ma k'u hale na Meaou Mare o na ano a pau, a he hiki ke hana ia e ike me ke kaouha.

Na Bilaoa me Guawa, aia ma ka helu 71 alanui Hokele, Telepu-na helu 74. ap27

HOOLAHA A KA LUNAHOO-PONOPONO WAIWAI.

Oia ua hookohu pono ia mai kawa-nona ka inoa malalo iho e ka Hui Jac b Hardy, Lunakanawai Kaapuni Aiana Ho-kolokolo Ellina, i Lunahoo-pono-pono Waiwai no ka waiwai o OPAE k, o Hanapepe, Kanai, i make. Nolaia, ke hai ia aku nei ka kobe i na poe a pau a OPAE aie ai, e waiho mai ka lakou mau kona me na hoiohi, kono i ka mea nana ka inoa malalo iho, ma kona wahi noho ma Hanapepe, Kanai, iho o na matamata eono ma keia ia aku, o hoolo ma loa ia. A o ka poe hoi i aie ia OPAE, e hookaa mai ia o hoopii ia. A o ka poe a pane paupaa i kekahi mau Waiwai lewa, e hoolo koke mai ma ko'u lima.

J. H. KAPUKUI, Lunahooponopono Waiwai o OPAE k, i make, me ka Palapala Hoouina i na oph ia. Hanapepe, Kanai, Mar. 31, 1894. apr 7-1md & waly.

HOOLAHA I KE AKEA.

E na Ho'loha a me na Makamaka maikai, e noho ana ma na mokupuni o ko Hawaii Pae'ina, mai na kane, wahine a me ua keiki i laasia i na hoopilihua a ka mai a me ka ehaeha i ko oukou kino. Ke kono ia aku nei oukou e hele mai ma ko'u keena ma ke alanui Kamika a me Hotele, helu 317. I ka poe i loa ia i na ano mai a pau ka eha o ke poe, hui ke kino, eha i ka umama, a mai wahine, a ma na ano mai e ae ia, pela no hoi me ka mai hook awalo ohana. Ua hiki loa ia'u ke lapau i na ano mai a pau, a me ka hoomamae pu ana i ke kino. Nolaia, e na ho'loha e hele mai imua o'u, i hiki ai ia'u ka lapau aku i ko oukou piikia. He oluolu ka suhan ma ka'u lawelawe ana, e ui a e ninau iho i ka poe i ka poe i kamaaina ia'u, na lakou i hei mai i ka oioio, a e hele no hoo ma ko'u keena i pau ai ke kuhihewa, o ka ole ka lahe pepeiao, alala e hele mai a pau loa i pau i ka kuhihewa no ia'u, L. Akina, Kauka Leong Keog Tong, E an, a u wiki e na hoo, mai kahi a mai alo-lohi aku, o ka leo keia o ke oia, e kahea aku ana ia oukou e na mka moka maikai, o ka lohe ke oia, a o ke kuli ka make, e nana pono i na mka ma ke kahi mauka.

Owau no ka oukou kauwa me ka haahaa. DR. L. AKINA. Helu 40 me 317 kahi o na huiua o Bianui Kamika me Hotele. ieb19 ly

AHUNG & Co.

HALE TEJA LOLE NUI.

Alani Nuanu, ma kekahi aao
mai o Kono E. H. Le,
H. Colton.

E HIKI no ke loa na pau lole
hoopau ma kekahi hale maika
10 p. p. a. k. i. i. i.
Mar 3m

YEE CHAN,

—MEA KUAI O NA—

Lako Lole o na Ano a pau.

Na Hainaka Silika Pake me Iapana
Na Pahu Lole Koa, Papale,
Etc., Etc., Etc.

Na Lolewawae, mai ka \$1 a ka \$4
Papale kane, mamala, a pela
aku, e kua ia aku no malalo o
ke kumukuai haahai loa
me ka holopono, mamua
o kekahi

Helu 31 me 33 Alanui Nuanu, Honolulu
Pana Leta 253. mar 16-tf.

ICCAHA HOOPAU HOPE

Owan o ka mea nona ka inoa
malalo iho. Ke hoopau loa aku
neia ia W. Keo, ma kona noho
hope ana no ko'u mau waiwai apu
wahi la ma Kalanui, a ana o Hi-
na et, Mekapuni o Kanai, mamua o
ka pau ana o kekahi o ko'a mau
waiwai a hiki hoi i ka olelo a hiki.
Nolaila, e ke au e uka ina lilo a
me na lili o kona malama, na a
e wahi mai oia i na waiwai apau i
ke ma ko'a ma lu.

MARY. K. KAMALI.

Kapahana, April, 19 1894.
Apr 19-1wed

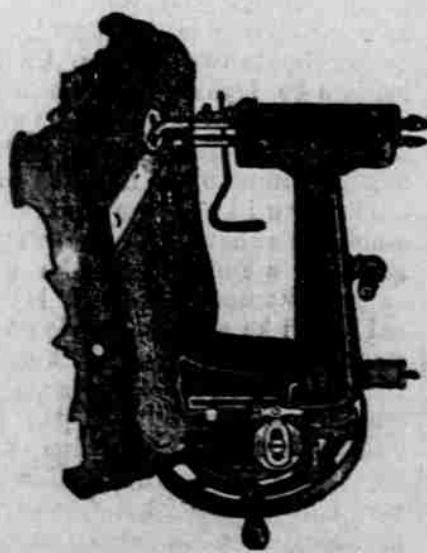
MALALO O KA HAE HAWAII

**Hale Lula
Hoinau Gula.**

na makamaka e, e nana mai
oukou i keia

Mikini Humuhumu

Wili Lima, he \$8.50 kona
kumukuai.

Na - Pila - Gika

Mai ka \$4.00 a pii aku.
Na Kaula a me na Lako a pau no
ke Gika a me ka Waiolina.
Na KUI no na ano Mikini Humu-
humu a pau loa; hui pa ia me na
Lako Kaku o kela me keia ano,
a i panai ia me na LAKO HIME-
NI o na ano a pau.
ALANUI PAPU, HONOLULU.

PONOGIAPA!

Dahuolelo hou Edisona

Aia ma kahi o

VITOA & AKI--RVMH HOIKE

Kihi o na Alanui Hotele a
me Betela.

E loa no i ka mea hoolobe ka
bau-li pilina o e i ka wa oia e
lohe ai i na leo mele hohone ai
oke ano hou, oia na leo h men,
na Bina, a me na himehi ohonua
e ae o Hawaii nei.

E loa mai mai ana na leomele
na na makamaka a pau.

ELIMA KENETA

ka uka hoolobe o ke mele hoosahi
a e kipa mai na makamaka o'ohu
pepeia auanei. mar 26 tf

HOOLAHA I NA

**POE MAKAIKAI,
NA POE AHAANA,**

— A ME KA —

LEHULEHU HOLOOKOA,

**KAA HALIHALI OHUA o KAMIKA
Ma Alanui Moi.**

Ma kekahi aao iho
o ka

HALE KUAI BIPI O WALA MA.

O ko Kamika ma Koa Halihali Ohua,
oia na kua holopono loa no na poe hoolookoa
maloko o keia kalamakani, a ma lala no
e loa ai na kua holoholo lili a nuanu.

E kipa ma i na ma ko makou hale
ka nei mamua o na lala e ae.

Mutual Telephone, : : : 408
mar 2-3m dly

C. HOCKCHAW

Hale Hana Uwati Nani

Helu 405 Alanui Mei, ma kekahi
rui iho o ka Halepai,
HOLEMUA.

**Uwati Maikai Helu
Ekahi.**

E LOAA no ma ko'u hale hana
UWATI, na uwati o ma ano a pau,
na pu, pahu-pila, daimona, na lako
dala, ma ka auaui, a pela aku.
Mar 20-tf

CHR. GERTZ,

Mea kuai i na ano Kamau a pau
o na Kane. Wahine a me
na Keiki.

Emi. ke Kumukuai o na Kamau
Helu 103 Alanui Papu.

C. L. BRITO.

Alanui Moi me Kamika, Honolulu.

Eia ma ko'u hale na WAIWAI LA-
KO--AI o na ano a pau, a ua ma kaku
e hoolawa aku i na kaula o na ano a
pau e loa mai ana mai na makamaka
mai.

Ua hiki no hoi ia' n ke kaena ae, eia
is'u na WAIUBATA MAIKAI LOA
mai Kona a me Waiaina mai.
oct 7 ly

KWONG SING LOY & Co.

Helu 407 Alanui Moi,
He elua ipuka mai ke keena Holomua aku.
(O keia na na Halekuai elua o SING LOY me KWONG
SING LOY.)

Halekuai o na Waiwai hou

Keia Poaha, - Aperila 26

Eia keia hui kua malalo o ka noho hookele ana a ko kekou
makamaka Hawaii MOSES PA AU, a malalo o ka mana o
kua p. hikau e hoopasika ia aku ai na waiwai e pahae ai ka
waiwai o ka holopono.

apr 23-tf

B. F. EHLERS & Co.

PAINAPA, ma ke ALANUI PAPU.

Na Waiwai Nani Like Ole

O KE ANO MAKAMAKA HOU LOA.

Ua loa mai nei na waiwai like mai na makeke mai o
wahi o ke ano hulu ekahi, a e kua ia aku ana ia me ka
haaha a holopono malalo o ke kumukuai, na

**Lole Kalakoa, na Lihilihi,
Huluhulu, na Silika,**

a he nei aku o na waiwai NANI no na Kane a me na
Lede e hoohe ai o ka la haahae.

E KIPA MAI OE a wae i kou makemake iho.

apr 20-t

M. S. LEVY.

Helu 513 Robikan. Block, Alanui Hotele,
(Ma kekahi rui) ino o Orway & Porter)

KUUPAU NA WAIWAI LIKE OLE ME KE KOE OLE

NA LAKO LIIDE, KANE ME KAMALI, Kama, papale, etc.

E hoomaka ana ke kua Hoopasika iho i ka POAKAHI, MAR. 19
a e hoomaka ana a hiki i Mei. J.

HOOLAHA.

Ua hawi ia aku na kaula ia J. M. Siliva o ka Halekuai Iapana o
Alanui Hotele, e kua hoopau aku i na waiwai Iapana me ka hookele
ole, a malalo hoi o ke kumukuai. Nolaila, e kipa mai e na maka
maka a ike maka no onkou iho. Mar 22-t

Iwakani Shoten

(KE PANI)

Alanui Hotele, ma kela aao mai o ke
Kaa Ponianui, ua loa ma

HE MAU WAIWAI HOU

Mai Iapana mai, maluna mai o ka
Mokuaui Oceanica, oia na

Lole Iapana Hou

A ME NA

Hainaka Silika

o na ano a pau, a e kua ia
aku ana hoi

MA KE KUMUKUAI HAA-
HAA LOA. feb1 3m

**UMEKE A ME HUEWAI HA-
WAI KAHIKO.**

Ua hiki ke loa kahi e kua ai ma
ka Haleinu Washau o H. Hart & Co
Helu 85, Alanui Hotele, no kela
mau waiwai Hawaii no ke dala ku-
ike. ap19 3ts

HOOLAHA

HALE HOOLIMALIMA A ME HOOKAHI
KAA ELUA HUILA.

Hookahi Hale Hoolimalima ma Kapala-
ma, na uka ae o ke Kula o Keonene, ma
ke alanui e pii ana i ka Hale Pupule, na
hookomoi i ka Waipuna, o ka poe apau
e makemake ana i kela Hale a me ke Kaa,
e pono e nuanu i ka mea nona ka inoa ma-
lalo iho nei, a e hoolilo ia i ka mea e make-
make mai ana. He uka oia oia loa,
ABR. FERNANDEZ.
Ma ke Keena o ka Nupepa HOLOMUA.

KULA HULAHULA.

E wehe ana o Dan. Lyons i papa
kula hulahula haole no na Hawaii
opiopio me oo, i ka

AUWINA LA POAHA.

Aperila 12. hora 3, ma Ariona
Hale, mahope ino o ka Hale Mele
Hou.

He 25 keneta ka uku kula o ka
haawina no ka haumana.
apr 5-tfd.